

Efficiënter dankzij Europees kwekersrecht

Het bescheiden kantoor was nog leeg toen het Communautair Bureau voor Plantenrassen (CPVO) twintig jaar geleden officieel begon met het verlenen van de allereerste Europese kwekersrechten. Geen computer of bureaustoel te bekennen. Wel lagen er honderden aanvragen te wachten. Binnen zes maanden waren dat er drieduizend.

Martin Ekvad (foto CPVO)

Die inventaris kwam er natuurlijk, en intussen waren de hersens en handen van de medewerkers al druk aan het werk. Het Europese kwekersrecht voldeed klaarblijkelijk aan een behoefte. Met één kwekersrechttoekenning door het CPVO weet een veredelingsbedrijf zijn ras direct beschermd in alle 28 lidstaten van de Europese Unie. De voorwaarden voor Europees kwekersrecht komen grotendeels overeen met die voor het Nederlandse kwekersrecht. “Denk eens in wat een papierwerk, tijd en kosten dat scheelt: één aanvraag in plaats van 28. Niet in elk land je planten apart hoeven laten testen. Bovendien heeft het CPVO een sterke juridische afdeling. Je kunt snel bezwaar maken als je merkt dat iemand een ras aanmeldt dat veel op jouw ras lijkt”, zegt Nellie Hoek, directeur van Royal Administration International. Hoek regelt het intellectueel eigendom voor nieuwe variëteiten van talloze veredelingsbedrijven van siergewassen. “De harmonisatie van kwekersrecht in heel Europa heeft de markttoegang voor nieuwe variëteiten gestroomlijnd. Het stimuleert diversificatie en innovatie, omdat kwekers hun intellectueel eigendom in de hele regio goed beschermd weten”, voegt CPVO-directeur Martin Ekvad toe.

Administratief opstapje

“Nationaal kwekersrecht vragen we ook nog aan, maar vooral als administratief opstapje voor Europese registratie. In Nederland is het efficiënt geregeld. Het meeste werk dat Naktuinbouw voor ons verzet voor een aanvraag in Nederland kunnen we ook gebruiken voor de Europese kwekersrecht aanvraag. Je hoeft maar één vinkje te zetten om aan te geven dat je verder wilt gaan met Europa”, zegt Joep Lambalk, directeur Research &

Development bij groentezaadbedrijf Enza Zaden.

Veel groenteveredelaars gebruiken de nationale procedures en het nationale DUS-onderzoek om het ras toegelaten te krijgen voor de handel. Toelating in de EU moet nu nog langs de Europese Commissie.

Martin Ekvad werkt ernaar toe dat CPVO dat in de toekomst op zich gaat nemen. “Het zou het proces om een ras toegelaten te krijgen in de handel aanzienlijk kunnen versnellen.”

V.l.n.r.: Patrick Dehaumont, Director General of the French Department of Food, representing the French Minister of Agriculture, Food, Fisheries and Rural affairs / Carlos Godinho, CPVO / Andrew Mitchell, CPVO / Martin Ekvad, CPVO / Vytenis Andriukaitis, EU Commissioner for Health and Food Safety. (foto CPVO).

Grootste teststation

Het CPVO heeft zelf geen uitgebreide technische staf. “Het lag bij de oprichting meer voor de hand de bestaande nationale infrastructuur voor rassenonderzoek te blijven benutten”, legt Martin Ekvad uit. Het CPVO werkt samen met 13 Europese teststations voor rassenonderzoek. Naktuinbouw is hiervan de grootste; het levert de meeste DUS-testen aan het CPVO, vooral sier- en groentegewassen.

Het voordeel van degelijk onderzoek is ook buiten Europa merkbaar. Sommige landen, bijvoorbeeld in Zuid-Amerika, vinden het niet nodig zelf plantmateriaal in proefopplantingen te zien voor het verlenen van kwekersrecht. Ze vertrouwen op het onderzoek van het CPVO, vaak uitgevoerd door Naktuinbouw en ze nemen dan het DUS-rapport over.

Meer uniformering

Momenteel is alleen in Europa kwekersrecht voor meerdere landen tegelijk mogelijk. “Ik verwacht dat elders in de wereld

Ruim 54.200 aanvragen

In twintig jaar tijd kreeg het CPVO meer dan 54.200 aanvragen voor Europees kwekersrecht, waarvan 18.400 uit Nederland. Verreweg de meeste daarvan zijn voor siergewassen (57%). Van de aanvragen is 13% voor nieuwe groenterassen en 6% voor fruitrassen. Het merendeel van de aanvragen ontvangt het CPVO vanuit de Europese Unie (EU), 20% komt van buiten de EU. Of dit laatste in de toekomst verder toeneemt blijft volgens het CPVO speculeren.

ook conglomeraten van kwekersrecht ontstaan. Oost- en West-Afrika zijn al ver met het voorbereiden van regionaal kwekersrecht in plaats van per land”, zegt Nellie Hoek. Martin Ekvad: “We delen onze expertise graag met opkomende regionale systemen voor kwekersrecht. Meer van dergelijke organisaties als CPVO zijn in het belang van de sector.”

Van kijken naar meten

Iedereen is het erover eens dat moleculaire technologie een rol gaat spelen bij rassenonderzoek. DNA-onderzoek kan een aanvulling zijn op kijken naar het uiterlijk om te bepalen of een ras onderscheidbaar, uniform en stabiel is. Joep Lambalk: “Een goede zaak, omdat het objectiviteit toevoegt.” Jaap Mazereeuw, algemeen directeur Enza Zaden: “De technologische ontwikkelingen gaan hard. Het ambacht verschuift van kijken naar meten. Het is lastig om die ontwikkelingen bij te benen, ook voor de wetgever. Dat kan alleen door in gesprek te blijven met de sector, zodat wij duidelijk kunnen maken welke technologie voor ons van belang is. Via Naktuinbouw gebeurt dat. Daar vinden wij een gewillig oor.”

Naast elkaar

“Nederland moet oppassen dat de veredelingssector zijn vooraanstaande positie niet kwijtraakt door de politieke houding tegenover biotechnologie,” waarschuwt Jaap Mazereeuw. Als Nederland in 2016 voorzitter is van de EU, vreest hij dat er stappen worden gezet om patentrecht op planteigenschappen in te dammen. “Dan zou het vestigingsklimaat in Europa voor de veredelingssector verslechteren”, constateert hij.

Kort nieuws

Nieuws kunt u vinden op website www.naktuinbouw.nl

Door het scannen van de QR-code met uw smartphone komt u rechtstreeks op de betreffende pagina terecht.

CPVO en Naktuinbouw

Martin Ekvard: "Naktuinbouw voert - als CPVO-erkend station - voor ons belangrijke diensten uit. Een voorbeeld: van 2005 tot 2015 voerde zij bijna 7.000 DUS-testen uit. Dat is ruim 63% van alle nieuwe rassen die uit Nederland komen. Verder kan ik melden dat de Nederlandse experts helpen bij het ontwikkelen van nieuwe protocollen, die alle testorganisaties in de EU vervolgens toepassen. Naktuinbouw is ook betrokken en/of leidend bij onderzoeksprojecten die het CPVO (co-)financiert, met als doel de DUS-testen te verbeteren. De Nederlandse kwaliteitsdienst is één van de actiefste organisaties voor het creëren en verbeteren van regionale kwekersrechtssystemen, waar ook ter wereld. Kortom: Naktuinbouw is de afgelopen twintig jaar een zeer gewaardeerd partner geweest voor het CPVO, een partnerschap dat we willen voortzetten en versterken."

Enza Zaden heeft dertig octrooien en lopende octrooiaanvragen. Joep Lambalk: "Nederland is geen eiland. De aarzeling tegenover biotechnologie is er buiten Europa veel minder. In China alleen al worden maandelijks driehonderd octrooien aangevraagd die voor ons relevant zijn. In heel Europa zijn dat er vijftientig. Een bijkomend voordeel is dat China het eigendomsrecht ook goed geregeld wil hebben." "Tot dertig jaar geleden was kwekersrecht genoeg. Maar er is nieuwe technologie ontstaan waarvoor kwekersrecht niet afdoende bescherming biedt. Daar moet je nieuwe regelingen voor treffen. Wij geloven in co-existentie: kwekersrecht naast octrooirecht", zegt Jaap Mazereeuw. ●

Elite Siergewassen uitgebreid

Tijdens een extra deelnemersoverleg verwelkomde Naktuinbouw de 25e deelnemer Naktuinbouw Elite Siergewassen. Dümmen Orange (voorheen DNA Green Group) sloot een overeenkomst met Naktuinbouw.

Groenten voor voedselbank

Regelmatig oogsten medewerkers van de Voedselbank groenten in de kassen bij Naktuinbouw. Er is sprake van een win-win-situatie: Naktuinbouw kan de oogstwerkzaamheden uitbesteden en de Voedselbank is blij met de verse producten voor hun 'klanten'.

Workshop bedrijfshygiëne

Afgelopen jaar is de workshop bedrijfshygiëne omgebouwd op de actuele situatie van de

Xylella-bacterie, maar deze kan ook omgebouwd worden naar andere ziekten. De nadruk ligt op bewustwording van beheersmaatregelen, zodat besmetting voorkomen wordt. Ook ontvangt u handvatten voor het vaststellen van risico's en gaat u aan de slag met het maken van een verbeterplan. De workshop geeft kennis, vaardigheden én inzichten om goede bedrijfshygiënemaatregelen te nemen. Heeft u een (acuut) probleem met een ziekte en wilt u uw medewerkers hierin bijscholen of bewust maken? Neem dan contact op met Naktuinbouw Opleidingen.

Blijf op de hoogte!

Om op de hoogte te blijven van het laatste nieuws schrijft u zich in voor onze nieuwsbrieven (scan de QR-code). We zijn ook te volgen via Twitter (@Naktuinbouw en @Naktuinbouw_FZI), via LinkedIn en Facebook.

Data opleidingen & workshops eerste helft 2016

Workshop Bedrijfshygiëne Ralstonia in roos	nog niet bekend
Workshop Bedrijfshygiëne in groente- en siergewassen, inclusief aardbeiplanten	8 maart 2016
Workshop Wegwijs in kwekersrecht- en toelatingsonderzoek	22 maart
Workshop Kwaliteit van boomkwekerijproducten	29 maart
Opleiding Bemonstering van zaden	30 maart & 13 april
Opleiding Bemonstering van grond	20 april
Seminar Valdatie & Kwaliteitsmonitoring	26 mei
Opleiding Plantspecifieke ELISA-technieken	1 mei, 7 & 14 juni
Plant Variety Protection Course	13 juni t/m 24 juni

